

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов
" 01 " _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Спортивні ігри і методика їх викладання

Для студентів

Спеціальності: 017 - Фізична культура і спорт

Освітнього рівня: перший бакалаврський

Освітньої програми: 017.00.01 «Фізичне виховання»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Проголосив: _____
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 20 21 р.

Київ - 2021

Розробник:

Сушко Р.О., доктор наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту;

Викладачі:

Сушко Р.О., доктор наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту;

Співак М.Л., старший викладач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту;

Гацко О.В., старший викладач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Протокол від 31.08.2021 р. № 9

Завідувач кафедри _____ (Л.В.Ясько)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____ (017.00.01 «Фізичне виховання»
31.08.2021 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) _____ (Л.В.Ясько)

(підпис)

Робочу програму перевірено

31.08.2021 р.

Заступник директора/декана _____ (О.С. Комоцька)

(підпис)

Проланговано :

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	8/240	
Курс	I,II	
Семестр	1,2,3	
Кількість модулів	4	
Обсяг кредитів	8	
Обсяг годин, в тому числі:	240	
Аудиторні	32	
Самостійна робота	208	
Форма семестрового контролю	2 семестр-залік; 3 семестр-іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – здійснити підготовку компетентного конкурентоспроможного фахівця у сфері фізичної культури і спорту, здатного самостійно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми із застосуванням засобів фізичного виховання і спортивної підготовки з широким доступом до працевлаштування, допомогти опанувати знання техніки і тактики спортивних ігор, сформувати вміння та навички для самостійної педагогічної і організаційної роботи у різних ланках фізкультурного руху.

Завдання дисципліни:

1. Опанувати здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
2. Опанувати здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.
3. Опанувати здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.
4. Опанувати здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар
5. Ознайомити з історією виникнення та розвитку спортивних ігор (баскетбол, волейбол, гандбол, футбол) та офіційними правилами; сприяти оволодінню основами техніки виконання прийомів, методики їх навчання, формуванню тактичного мислення; опанувати методику проведення практичних занять; визначити особливості організації та проведення змагань зі спортивних ігор (баскетбол, волейбол, гандбол, футбол) у різних навчальних закладах.

3. Результати навчання за дисципліною

1. Випускник демонструє здатність здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

2. Випускник знає та розуміє сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

3. Випускник застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретує отримані результати.

4. Випускник знає історію виникнення та розвитку спортивних ігор (баскетбол, волейбол, гандбол, футбол) і офіційні правила змагань; вимоги до організації та проведення змагань зі спортивних ігор; вимоги до місць, обладнання, інвентарю при проведенні занять зі спортивних ігор; може пояснити загальну характеристику, класифікацію техніки і тактики спортивних ігор; вміє адаптувати та застосовувати теоретичні знання та практичні навички у різних специфічних ситуаціях, що виникають під час освітнього процесу та професійної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1							
Історія розвитку, методика навчання прийомам техніки і тактики гри баскетбол, організація та проведення уроку та змагань з баскетболу							
Тема 1. Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри баскетбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри баскетбол	15	2					13
Тема 2. Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри баскетбол у нападі і захисті. Основи тактики гри баскетбол	15			2			13
Тема 3. Методика проведення окремих частин уроку з баскетболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму	15			2			13

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Тема 4. Організація та проведення змагань з баскетболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар	15			2			13
Разом	60	2		6			52
Змістовий модуль 2							
Історія розвитку, методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол, організація та проведення уроку та змагань з волейболу							
Тема 5. Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри волейбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол	15	2					13
Тема 6. Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри волейбол у нападі і захисті. Основи тактики гри волейбол	15			2			13
Тема 7. Методика проведення окремих частин уроку з волейболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму	15			2			13
Тема 8. Організація та проведення змагань з волейболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар	15			2			13
Разом	60	2		6			52
Усього за навчальний рік I курс	120	4		12			104
Змістовий модуль 3							
Історія розвитку, методика навчання прийомам техніки і тактики гри гандбол, організація та проведення уроку та змагань з гандболу							
Тема 9. Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри гандбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри гандбол	15			2			13
Тема 10. Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри гандбол у нападі і захисті. Основи тактики гри гандбол	15			2			13
Тема 11. Методика проведення окремих частин уроку з гандболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму	15			2			13

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Тема 12. Організація та проведення змагань з гандболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар	15			2			13
Разом	60			8			52
Змістовий модуль 4							
Історія розвитку, методика навчання прийомам техніки і тактики гри футбол, організація та проведення уроку та змагань з футболу							
Тема 13. Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри футбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри футбол	15			2			13
Тема 14. Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри футбол у нападі і захисті. Основи тактики гри футбол	15			2			13
Тема 15. Методика проведення окремих частин уроку з футболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму	15			2			13
Тема 16. Організація та проведення змагань з футболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар	15			2			13
Разом	60			8			52
Усього за навчальний рік II курс	120			16			104
Усього за програмою дисципліни	240	4		28			208

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ, МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРИЙОМАМ ТЕХНІКИ І ТАКТИКИ ГРИ БАСКЕТБОЛ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ТА ЗМАГАНЬ З БАСКЕТБОЛУ

Лекція 1. Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри баскетбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри баскетбол.

Основні питання / ключові слова: Історія виникнення і розвитку гри баскетбол. Офіційні правила змагань. Класифікація прийомів техніки гри баскетбол. Термінологія. Значення та роль гри баскетбол у системі фізичного

виховання. Методика навчання (термінологія, структура, методи навчання, засоби навчання). Методика навчання прийомам техніки і тактики гри баскетбол.

Практичне заняття 1. Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри баскетбол у нападі і захисті. Основи тактики гри баскетбол.

Основні питання / ключові слова: Переміщення баскетболіста у нападі та захисті: стійки, ходьба, біг, стрибки, біг з прискоренням, з поворотами, зі зміною напрямку, зупинки стрибком і двома кроками. Техніка виконання та методика навчання передачі і ловлі м'яча, ведення, кидків та захисних дій у грі баскетбол. Способи виконання. Тактичні взаємодії і амплуа гравців. Комплекси вправ.

Рекомендована література:

1. Мітова ОО, Грюкова ВВ. Баскетбол: історія розвитку, правила гри, методика навчання [навчально-метод. посібник]. Дніпро: «Інновація»; 2016. 194 с.
2. Волошин А. Сушко Р. Баскетбол України [монографія]. – К.:ТОВ «Новий друк», 2019. – 500 с. з іл.
3. Козіна ЖЛ, Поярков ЮМ, Церковна ОВ, Воробйова ВО. Спортивні ігри: Загальні основи теорії і методики спортивних ігор [навч. посібник]. Харків; 2010; т1. 200 с.
4. Офіційні Правила Баскетболу 2017. Центральне бюро FIBA, 2017. 96 с.
5. Поплавський Л.Ю. Баскетбол [підручник]. Київ: Олімпійська література; 2004. 447 с.
6. Всесвітня федерація баскетболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fiba.com/>
7. Федерація баскетболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fbu.ua/>

Практичне заняття 2. Методика проведення окремих частин уроку з баскетболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму

Основні питання / ключові слова: Особливості проведення підготовчої (розминки), основної та заключної частин уроку з баскетболу. Формулювання завдань уроку з баскетболу, підбір відповідних вправ для навчання та удосконалення навичок гри баскетбол. Вимоги до місця проведення уроку з баскетболу, інвентарю, обладнання. Техніка безпеки. Гігієнічні норми. Профілактика травматизму.

Рекомендована література:

1. Мітова ОО, Грюкова ВВ. Баскетбол: історія розвитку, правила гри, методика навчання [навчально-метод. посібник]. Дніпро: «Інновація»; 2016. 194 с.
2. Волошин А. Сушко Р. Баскетбол України [монографія]. – К.:ТОВ «Новий друк», 2019. – 500 с. з іл.
3. Козіна ЖЛ, Поярков ЮМ, Церковна ОВ, Воробйова ВО. Спортивні ігри: Загальні основи теорії і методики спортивних ігор [навч. посібник]. Харків; 2010; т1. 200 с.

Практичне заняття 3. Організація та проведення змагань з баскетболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар

Основні питання / ключові слова: Види змагань. Організація та проведення змагань з баскетболу. Місце змагань в навчальному процесі. Зміст діючих офіційних правил та останні зміни в них. Формування вмінь та навичок по складанню положення про змагання по баскетболу, календаря, заявки, кошторису. Практикум по заповненню протоколу гри. Вимоги до оформлення документації та проведення жеребкування. Суддівська колегія. Жести суддів. Спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

Рекомендована література:

1. Офіційні Правила Баскетболу 2017. Центральне бюро FIBA, 2017. 96 с.
2. Поплавський Л.Ю. Баскетбол [підручник]. Київ: Олімпійська література; 2004. 447 с.
3. Всесвітня федерація баскетболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fiba.com/>
4. Федерація баскетболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fbu.ua/>

Змістовий модуль 2. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ, МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРИЙОМАМ ТЕХНІКИ І ТАКТИКИ ГРИ ВОЛЕЙБОЛ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ТА ЗМАГАНЬ З ВОЛЕЙБОЛУ

Лекція 2. Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри волейбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол.

Основні питання / ключові слова: Історія виникнення і розвитку гри волейбол. Офіційні правила змагань. Класифікація прийомів техніки гри волейбол. Термінологія. Значення та роль гри волейбол у системі фізичного виховання. Методика навчання (термінологія, структура, методи навчання, засоби навчання). Методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол.

Практичне заняття 4. Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри волейбол у нападі і захисті. Основи тактики гри волейбол.

Основні питання / ключові слова: Переміщення волейболіста у нападі та захисті: стійки, ходьба, біг, стрибки. Подачі, передачі, нападаючий удар, блокування, прийом. Методика навчання прийомам: імітація передачі на місці і після переміщення, із низької стойки кидання м'яча й виконання падіння перекатом на спину, виконання передачі м'яча, накинутаго партнером, приймання м'яча після виконаного удару. Способи виконання. Тактичні взаємодії і амплуа гравців. Комплекси вправ.

Рекомендована література:

1. Носко М.О., Архіпов О.А., Жула В.П. Волейбол у фізичному вихованні студентів [підручник]. – К.:«МП Леся», 2015. – 396 с.
2. Тучинська Т. А., Руденко Є. В.. Волейбол: навчально-методичний посібник. – Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. – 76 с.

3. Прозар М.В., Козак Є.П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів] /. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. – 232 с.
4. Письменний О. М. Навчання техніки волейболу в закладах освіти: методичні рекомендації. – Кривий Ріг: КП ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2016. – 40 с.
5. Офіційні волейбольні правила 2013–2016: схвалені тридцять третім конгресом ФІВА. –К., 2012. –83с.
6. Всесвітня федерація волейболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fivb.com>
7. Федерація волейболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fvu.in.ua>

Практичне заняття 5. Методика проведення окремих частин уроку з волейболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму

Основні питання / ключові слова: Особливості проведення підготовчої (розминки), основної та заключної частин уроку з волейболу. Формулювання завдань уроку з волейболу, підбір відповідних вправ для навчання та удосконалення навичок гри волейбол. Вимоги до місця проведення уроку з волейболу, інвентарю, обладнання. Техніка безпеки. Гігієнічні норми. Профілактика травматизму.

Рекомендована література:

1. Носко М.О., Архіпов О.А., Жула В.П. Волейбол у фізичному вихованні студентів [підручник]. – К.:«МП Леся», 2015. – 396 с.
2. Тучинська Т. А., Руденко Є. В.. Волейбол: навчально-методичний посібник. – Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. – 76 с.
3. Прозар М.В., Козак Є.П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів] /. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. – 232 с.
4. Письменний О. М. Навчання техніки волейболу в закладах освіти: методичні рекомендації. – Кривий Ріг: КП ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2016. – 40 с.

Практичне заняття 6. Організація та проведення змагань з волейболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар

Основні питання / ключові слова: Види змагань. Організація та проведення змагань з волейболу. Місце змагань в навчальному процесі. Зміст діючих офіційних правил та останні зміни в них. Формування вмінь та навичок по складанню положення про змагання з волейболу, календарі, заявки, кошторис. Практикум по заповненню протоколу гри. Суддівська колегія. Жести суддів. Спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

Рекомендована література:

1. Офіційні волейбольні правила 2013–2016: схвалені тридцять третім конгресом ФІВА. –К., 2012. –83с.

2. Всесвітня федерація волейболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fivb.com>
3. Федерація волейболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fvu.in.ua>

Змістовий модуль 3. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ, МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРИЙОМАМ ТЕХНІКИ І ТАКТИКИ ГРИ ГАНДБОЛ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ТА ЗМАГАНЬ З ГАНДБОЛУ

Практичне заняття 7. Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри гандбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки гри гандбол.

Основні питання / ключові слова: Історія виникнення і розвитку гри гандбол. Офіційні правила змагань. Класифікація прийомів техніки гри гандбол. Термінологія. Значення та роль гри гандбол у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри гандбол.

Рекомендована література:

1. Тищенко В.О.. Гандбол : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Запоріжжя. 2014. – 232 с. з іл.
2. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу: Навчальний посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. – Вінниця, 2011. – 154 с.
3. Кушнірюк С.Г., Осіпов В.М. Спортивно-педагогічне вдосконалення: гандбол: [посібник для студ. вищ. навч. закл. фіз.вих., спорту і здоров'я людини]. Берд. держ. пед. ун-т. – Бердянськ, 2013. – 290 с.
4. Офіційні гандбольні правила 2016: схвалені Міжнародною федерацією гандболу. –К., 2016. 100 с.
5. Федерація гандболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <https://handball.net.ua/>
6. Всесвітня федерація гандболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ihf.info/>

Практичне заняття 8. Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри гандбол у нападі і захисті. Основи тактики гри гандбол.

Основні питання / ключові слова: Переміщення гандболіста у нападі та захисті: стійки, ходьба, біг, стрибки, біг з прискоренням, з поворотами, зі зміною напрямку, зупинки стрибком. Техніка виконання і методика навчання передачі, ловлі м'яча, веденню, кидку по воротах, блокуванню кидка по воротах. Способи виконання. Штрафний кидок. Стійки, пересування, фінти воротаря. Тактичні взаємодії і амплуа гравців. Комплекси вправ.

Рекомендована література:

1. Тищенко В.О.. Гандбол : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Запоріжжя. 2014. – 232 с. з іл.
2. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу: Навчальний посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. – Вінниця, 2011. – 154 с.

3. Кушнірюк С.Г., Осіпов В.М. Спортивно-педагогічне вдосконалення: гандбол: [посібник для студ. вищ. навч. закл. фіз.вих., спорту і здоров'я людини]. Берд. держ. пед. ун-т. – Бердянськ, 2013. – 290 с.
4. Офіційні гандбольні правила 2016: схвалені Міжнародною федерацією гандболу. –К., 2016. 100 с.
5. Федерація гандболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <https://handball.net.ua/>
6. Всесвітня федерація гандболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ihf.info/>

Практичне заняття 9. Методика проведення окремих частин уроку з гандболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму

Основні питання / ключові слова: Особливості проведення підготовчої (розминки), основної та заключної частин уроку з гандболу. Формулювання завдань уроку з гандбол, підбір відповідних вправ для навчання та удосконалення навичок гри гандболу. Вимоги до місця проведення уроку з гандбол, інвентарю, обладнання. Техніка безпеки. Гігієнічні норми. Профілактика травматизму.

Рекомендована література:

1. Тищенко В.О.. Гандбол : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Запоріжжя. 2014. – 232 с. з іл.
2. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу: Навчальний посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. – Вінниця, 2011. – 154 с.
3. Кушнірюк С.Г., Осіпов В.М. Спортивно-педагогічне вдосконалення: гандбол: [посібник для студ. вищ. навч. закл. фіз.вих., спорту і здоров'я людини]. Берд. держ. пед. ун-т. – Бердянськ, 2013. – 290 с.

Практичне заняття 10. Організація та проведення змагань з гандболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар

Основні питання / ключові слова: Види змагань. Організація та проведення змагань з баскетболу. Місце змагань в навчальному процесі. Зміст діючих офіційних правил та останні зміни в них. Формування вмінь та навичок по складанню положення про змагання по баскетболу, календаря, заявки, кошторису. Практикум по заповненню протоколу гри. Суддівська колегія. Жести суддів. Спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

Рекомендована література:

1. Офіційні гандбольні правила 2016: схвалені Міжнародною федерацією гандболу. –К., 2016. 100 с.
2. Федерація гандболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <https://handball.net.ua/>
3. Всесвітня федерація гандболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ihf.info/>

Змістовий модуль 4. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ, МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРИЙОМАМ ТЕХНІКИ І ТАКТИКИ ГРИ ФУТБОЛ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ТА ЗМАГАНЬ З ФУТБОЛУ

Практичне заняття 11. Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри футбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки гри футбол.

Основні питання / ключові слова: Історія виникнення і розвитку гри футбол. Офіційні правила змагань. Класифікація прийомів техніки гри футбол. Термінологія. Значення та роль гри футбол у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри футбол.

Рекомендована література:

1. Єрмоленко О. В., Єрмоленко М. В.. Методика проведення практичних і самостійних занять зі спортивних ігор : [посібник]. Краматорськ : ДДМА, 2016. – 75 с.
2. Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Пилипенко В. О. Футбол у школі : посіб. для вчителів і школярів. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Навчальний друк , 2014. – 296 с.
3. Віхров К.Л. Футбол у школі. [навчально-метод. посібник]. Київ: Комбі ЛТД; 2002. 256 с.
4. Шевченко А., Ніколаєнко В. Удосконалення системи підготовки кваліфікованого спортивного резерву у футболі. Молодіжний науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки. - 2015. №18
5. Столітенко Є.В. Фізичне виховання учнів 1-11 класів у процесі занять футболом. [навчально-метод. посібник]. Київ: ТОВ ВБ «Аванпост-Прим»; 2011. 300 с.
6. Офіційні футбольні правила 2019/2020: схвалені ІФАВ. –К., 2019. 246 с.
7. Федерація футболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ffu.ua/>
8. Всесвітня федерація футболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fifa.com/>

Практичне заняття 12. Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри футбол у нападі і захисті. Основи тактики гри футбол.

Основні питання / ключові слова: Пересування футболіста у нападі та захисті: ходьба, біг, біг з прискоренням, з поворотами, зі зміною напрямку, координаційні дії. Техніка виконання та методика навчання прийомів гри футбол у нападі і захисті: зупинки м'яча, ведення, удари (по м'ячу, що котиться; удари по м'ячу, котрий летить), відволікаючі дії. Способи виконання. Техніка гри воротаря. Тактичні взаємодії і амплуа гравців. Комплекси вправ.

Рекомендована література:

1. Єрмоленко О. В., Єрмоленко М. В.. Методика проведення практичних і самостійних занять зі спортивних ігор : [посібник]. Краматорськ : ДДМА, 2016. – 75 с.
2. Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Пилипенко В. О. Футбол у школі : посіб. для вчителів і школярів. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Навчальний друк , 2014. – 296 с.

3. Віхров К.Л. Футбол у школі. [навчально-метод. посібник]. Київ: Комбі ЛТД; 2002. 256 с.
4. Шевченко А., Ніколаєнко В. Удосконалення системи підготовки кваліфікованого спортивного резерву у футболі. Молодіжний науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки. - 2015. №18
5. Столітенко Є.В. Фізичне виховання учнів 1-11 класів у процесі занять футболом. [навчально-метод. посібник]. Київ: ТОВ ВБ «Аванпост-Прим»; 2011. 300 с.
6. Офіційні футбольні правила 2019/2020: схвалені IFAB. –К., 2019. 246 с.
7. Федерація футболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ffu.ua/>
8. Всесвітня федерація футболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fifa.com/>

Практичне заняття 13. Методика проведення окремих частин уроку з футболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму

Основні питання / ключові слова: Особливості проведення підготовчої (розминки), основної та заключної частин уроку з футболу. Формулювання завдань уроку з футболу, підбір відповідних вправ для навчання та удосконалення навичок гри футбол. Вимоги до місця проведення уроку з футболу, інвентарю, обладнання. Техніка безпеки. Гігієнічні норми. Профілактика травматизму.

Рекомендована література:

1. Єрмоленко О. В., Єрмоленко М. В.. Методика проведення практичних і самостійних занять зі спортивних ігор : [посібник]. Краматорськ : ДДМА, 2016. – 75 с.
2. Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Пилипенко В. О. Футбол у школі : посіб. для вчителів і школярів. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Навчальний друк , 2014. – 296 с.
3. Віхров К.Л. Футбол у школі. [навчально-метод. посібник]. Київ: Комбі ЛТД; 2002. 256 с.
4. Шевченко А., Ніколаєнко В. Удосконалення системи підготовки кваліфікованого спортивного резерву у футболі. Молодіжний науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки. - 2015. №18
5. Столітенко Є.В. Фізичне виховання учнів 1-11 класів у процесі занять футболом. [навчально-метод. посібник]. Київ: ТОВ ВБ «Аванпост-Прим»; 2011. 300 с.

Практичне заняття 14. Організація та проведення змагань з футболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар

Основні питання / ключові слова: Види змагань. Організація та проведення змагань з футболу. Місце змагань в навчальному процесі. Зміст діючих офіційних правил та останні зміни в них. Формування вмінь та навичок по складанню положення про змагання по футболу, календаря, заявки, кошторису. Практикум по заповненню протоколу гри. Суддівська колегія. Жести суддів. Спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

Рекомендована література:

1. Офіційні футбольні правила 2019/2020: схвалені IFAB. –К., 2019. 246 с.
2. Федерація футболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ffu.ua/>
3. Всесвітня федерація футболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fifa.com/>

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
		1 семестр		2 семестр		3 семестр			
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1				
Відвідування практичних занять	1	3	3	3	3	4	4	4	4
Робота на практичному занятті	10	3	30	3	30	4	40	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20	4	20	4	20
Разом			54		54		64		64
Максимальна кількість балів :		108				128			
Розрахунок коефіцієнта :		108/ 100 = 1,08				128/60=2,13			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Завдання для самостійної роботи подаються письмово, у вигляді доповіді у файлі ЕНК. Кожна робота оцінюється від 1-5 балів.

Тематика завдань для самостійної роботи:

Баскетбол

1. Чинні команди-призери чемпіонату Європи, світу, олімпійських ігор серед чоловіків і жінок у баскетболі.
2. Методика навчання прийомам техніки гри у нападі (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри баскетбол / за завданням).
3. Методика навчання прийомам техніки гри у захисті (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри баскетбол / за завданням).
4. Методика проведення уроку з баскетболу (підготувати план-конспект).

Волейбол

5. Чинні команди-призери чемпіонату Європи, світу, олімпійських ігор серед чоловіків і жінок у волейболі.

6. Методика навчання прийомам техніки гри у нападі (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри волейбол / за завданням).
7. Методика навчання прийомам техніки гри у захисті (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри у волейбол / за завданням).
8. Методика проведення уроку з волейболу (підготувати план-конспект).
Гандбол
9. Чинні команди-призери чемпіонату Європи, світу, олімпійських ігор серед чоловіків і жінок у гандболі.
10. Методика навчання прийомам техніки гри у нападі (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри гандбол / за завданням).
11. Методика навчання прийомам техніки гри у захисті (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри гандбол / за завданням).
12. Методика проведення уроку з гандболу (підготувати план-конспект).
Футбол
13. Чинні команди-призери чемпіонату Європи, світу, олімпійських ігор серед чоловіків і жінок у футболі.
14. Методика навчання прийомам техніки гри у нападі (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри футбол / за завданням).
15. Методика навчання прийомам техніки гри у захисті (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри футбол / за завданням).
16. Методика проведення уроку з футболу (підготувати план-конспект).

Критерії оцінювання самостійної роботи:

К-сть балів	Оцінка
5	представлений матеріал повністю розкриває тему, містить додаткові інформативні відомості або пояснення, оформлено за вимогами
4	тема розкрита достатньо повно, містить виключно інформативний фактаж
3	наявні певні неточності у викладенні матеріалу, містить невідповідності оформлення
2	є неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність, існують недоліки у оформленні
1	матеріал представлено частково, допущені фактичні помилки в змісті роботи

Кількість балів за роботу на практичних заняттях залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю: 2 семестр – залік; 3 семестр – іспит.

Обов'язкова умова **допуску до екзамену:** отримання мінімум 35 балів за результатами поточного контролю.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Баскетбол

1. Пояснити передумови виникнення гри баскетбол, етапи розвитку.
2. Зазначити важливі історичні дати розвитку та становлення гри баскетбол.
3. Пояснити класифікацію прийомів техніки гри баскетбол.
4. Визначити значення та роль баскетболу в системі фізичного виховання.
5. Сформулювати характеристику ловлі м'яча, пояснити та продемонструвати техніку виконання прийому.
6. Пояснити та продемонструвати техніку виконання передачі м'яча двома руками, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.
7. Пояснити та продемонструвати техніку виконання передачі м'яча однією рукою, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення. Назвати способи виконання передачі однією рукою.
8. Пояснити та продемонструвати техніку виконання ведення м'яча, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення. Назвати способи переведення м'яча.
9. Пояснити та продемонструвати техніку виконання кидка м'яча у кошик, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.
10. Пояснити та продемонструвати техніку виконання кидка м'яча у русі, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.
11. Сформулювати визначення понять «техніка виконання», «методика навчання», «методи навчання». Пояснити особливості застосування методів навчання для вивчення прийомів техніки гри баскетбол.
12. Пояснити методику навчання ловлі м'яча у грі баскетбол. Представити комплекс вправ.

13. Пояснити методику навчання передачі м'яча у грі баскетбол. Представити і провести комплекс вправ.
 14. Пояснити методику навчання ведення м'яча у грі баскетбол. Представити і провести комплекс вправ.
 15. Пояснити методику навчання кидка м'яча у грі баскетбол. Представити і провести комплекс вправ.
 16. Пояснити методику навчання захисним діям у грі баскетбол. Представити і провести комплекс вправ.
 17. Надати характеристику діям гравця на майданчику відповідно амплуа.
 18. Охарактеризувати особливості індивідуальних, групових, командних дій у грі баскетбол.
 19. Пояснити загальні особливості позиційного нападу, атаки швидким проривом, зонного захисту.
 20. Пояснити особливості системи проведення змагань у баскетболі за коловою системою і з вибуванням. Зазначити склад і обов'язки суддівської бригади.
- Волейбол
21. Пояснити передумови виникнення гри волейбол, етапи розвитку.
 22. Зазначити важливі історичні дати розвитку та становлення гри волейбол.
 23. Пояснити класифікацію прийомів техніки гри волейбол.
 24. Визначити значення та роль волейболу в системі фізичного виховання.
 25. Сформулювати характеристику передачі м'яча, пояснити та продемонструвати техніку виконання прийому.
 26. Пояснити та продемонструвати техніку виконання передачі м'яча двома руками зверху, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.
 27. Пояснити та продемонструвати техніку виконання передачі м'яча двома руками знизу, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення. Назвати способи виконання передачі двома руками знизу.
 28. Пояснити та продемонструвати техніку виконання подачі м'яча, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення. Назвати способи подачі м'яча.
 29. Пояснити та продемонструвати техніку виконання нападаючого удару, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення. Назвати способи нападаючого удару.
 30. Пояснити та продемонструвати техніку виконання передачі м'яча в опорі та у стрибку для нападаючого удару, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.
 31. Сформулювати визначення понять «техніка виконання», «методика навчання», «методи навчання». Пояснити особливості застосування методів навчання для вивчення прийомів техніки гри волейбол.
 32. Пояснити методику навчання передачі м'яча зверху у грі волейбол. Представити комплекс вправ.
 33. Пояснити методику навчання подачі м'яча у грі волейбол. Представити і провести комплекс вправ.

34. Пояснити методику навчання передачі м'яча знизу у грі волейбол. Представити і провести комплекс вправ.
 35. Пояснити методику навчання нападаючого удару у грі волейбол. Представити і провести комплекс вправ.
 36. Пояснити методику навчання захисним діям у грі волейбол. Представити і провести комплекс вправ.
 37. Надати характеристику діям гравця на майданчику відповідно амплуа.
 38. Охарактеризувати особливості індивідуальних, групових, командних дій у грі волейбол.
 39. Пояснити загальні особливості прийомів техніки нападу, атаки з різних зон.
 40. Пояснити особливості системи проведення змагань з волейболу за коловою системою і з вибуванням. Зазначити склад і обов'язки суддівської бригади.
- Гандбол
41. Пояснити передумови виникнення гри гандбол, етапи розвитку.
 42. Зазначити важливі історичні дати розвитку та становлення гри гандбол.
 43. Пояснити класифікацію прийомів техніки гри гандбол.
 44. Визначити значення та роль гандболу в системі фізичного виховання.
 45. Сформулювати характеристику ловлі м'яча, пояснити та продемонструвати техніку виконання прийому у гандболі.
 46. Пояснити та продемонструвати техніку виконання передачі м'яча однією рукою зверху, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення у гандболі.
 47. Пояснити та продемонструвати техніку виконання передачі м'яча однією рукою знизу, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення. Назвати способи виконання передачі однією рукою у гандболі.
 48. Пояснити та продемонструвати техніку виконання ведення м'яча, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення. Назвати способи переведення м'яча у гандболі.
 49. Пояснити та продемонструвати техніку виконання кидка м'яча у ворота, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення у гандболі.
 50. Пояснити та продемонструвати техніку виконання кидка м'яча у русі, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення у гандболі.
 51. Сформулювати визначення понять «техніка виконання», «методика навчання», «методи навчання». Пояснити особливості застосування методів навчання для вивчення прийомів техніки гри гандбол.
 52. Пояснити методику навчання ловлі м'яча у грі гандбол. Представити комплекс вправ.
 53. Пояснити методику навчання передачі м'яча у грі гандбол. Представити і провести комплекс вправ.
 54. Пояснити методику навчання ведення м'яча у грі гандбол. Представити і провести комплекс вправ.
 55. Пояснити методику навчання кидка м'яча у грі гандбол. Представити і провести комплекс вправ.
 56. Пояснити методику навчання захисним діям у грі гандбол. Представити і провести комплекс вправ.

57. Надати характеристику діям гравця на майданчику відповідно амплуа.
58. Охарактеризувати особливості індивідуальних, групових, командних дій у грі гандбол.
59. Пояснити загальні особливості позиційного нападу, атаки швидким проривом, зонного захисту у гандболі.
60. Пояснити особливості системи проведення змагань за коловою системою і з вибуванням. Зазначити склад і обов'язки суддівської бригади у гандболі.

Футбол

61. Пояснити передумови виникнення гри футбол, етапи розвитку.
62. Зазначити важливі історичні дати розвитку та становлення гри футбол.
63. Пояснити класифікацію прийомів техніки гри футбол.
64. Визначити значення та роль футболу в системі фізичного виховання.
65. Пояснити та продемонструвати техніку виконання пересувань у грі футбол.
66. Пояснити та продемонструвати техніку виконання прийому проникаючої передачі, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.
67. Пояснити та продемонструвати техніку виконання прийому прострільної передачі у карний майданчик, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.
68. Пояснити та продемонструвати техніку виконання удару у два дотики, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.
69. Пояснити та продемонструвати техніку виконання захисних дій польових гравців, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.
70. Пояснити та продемонструвати техніку виконання захисних дій воротаря, зазначити поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.
71. Сформулювати визначення понять «техніка виконання», «методика навчання», «методи навчання». Пояснити особливості застосування методів навчання для вивчення прийомів техніки гри футбол.
72. Пояснити методику навчання прийому прострільної передачі у карний майданчик. Представити комплекс вправ.
73. Пояснити методику навчання прийому проникаючою передачею. Представити і провести комплекс вправ.
74. Пояснити методику навчання удару в два дотики Представити і провести комплекс вправ.
75. Пояснити методику навчання захисним діям польового гравця. Представити і провести комплекс вправ.
76. Пояснити методику навчання захисним діям воротаря у грі футбол. Представити і провести комплекс вправ.
77. Надати характеристику діям гравця на майданчику відповідно амплуа.
78. Охарактеризувати особливості індивідуальних, групових, командних дій у грі футбол.
79. Пояснити загальні особливості позиційного нападу, захисту.
80. Пояснити особливості системи проведення змагань у футболі за коловою системою і з вибуванням. Зазначити склад і обов'язки суддівської бригади.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	90-100
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	82-89
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	69-74
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	60-68
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	35-59
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом 240 год.: лекції - 4 год., практичні заняття - 28 год., самостійна робота - 208 год.

Модулі	ЗМ 1. Історія розвитку, методика навчання прийомам техніки і тактики гри баскетбол, організація та проведення уроку та змагань з баскетболу (54 бали)		
Лекції, №	1		
Теми лекцій	Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри баскетбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри баскетбол		
Лекції, відвід. (бали)	1		
Практичні заняття, №	1	2	3
Теми практичних занять	Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри баскетбол у нападі і захисті. Основи тактики гри баскетбол	Методика проведення окремих частин уроку з баскетболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму	Організація та проведення змагань з баскетболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар
Робота на практич. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	4×5 балів=20 балів		
Підсум. контроль			

Модулі	ЗМ 2. Історія розвитку, методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол, організація та проведення уроку та змагань з волейболу (54 бали)		
Лекції, №	2		
Теми лекцій	Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри волейбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол		
Лекції, відвід. (бали)	1		
Практичні заняття, №	4	5	6
Теми практичних занять	Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри волейбол у нападі і захисті. Основи тактики гри волейбол	Методика проведення окремих частин уроку з волейболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму	Організація та проведення змагань з волейболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар
Робота на практич. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	4×5 балів=20 балів		
Підсум. контроль	залік		

Модулі	ЗМ 3. Історія розвитку, методика навчання прийомам техніки і тактики гри гандбол, організація та проведення уроку та змагань з гандболу (64 бали)			
Практичні заняття, №	7	8	9	10
Теми практичних занять	Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри гандбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри гандбол	Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри гандбол у нападі і захисті. Основи тактики гри гандбол	Методика проведення окремих частин уроку з гандболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму	Організація та проведення змагань з гандболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар
Робота на практ. зан. +відв.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	4×5 балів=20 балів			
Підсум. контроль				

Модулі	ЗМ 4. Історія розвитку, методика навчання прийомам техніки і тактики гри футбол, організація та проведення уроку та змагань з футболу (64 бали)			
Практичні заняття, №	11	12	13	14
Теми практичних занять	Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри футбол і його роль у системі фізичного виховання. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри футбол	Техніка виконання та методика навчання прийомам техніки гри футбол у нападі і захисті. Основи тактики гри футбол	Методика проведення окремих частин уроку з футболу, техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму	Організація та проведення змагань з футболу, спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар
Робота на практич. зан. +відв.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	4×5 балів=20 балів			
Підсум. контроль	іспит			

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Мітова ОО, Грюкова ВВ. Баскетбол: історія розвитку, правила гри, методика навчання [навчально-метод. посібник]. Дніпро: «Інновація»; 2016. 194 с.
2. Волошин А. Сушко Р. Баскетбол України [монографія]. – К.:ТОВ «Новий друк», 2019. – 500 с. з іл.
3. Носко М.О., Архипов О.А., Жула В.П. Волейбол у фізичному вихованні студентів [підручник]. – К.:«МП Леся», 2015. – 396 с.
4. Тучинська Т. А., Руденко Є. В.. Волейбол: навчально-методичний посібник. – Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. – 76 с.
5. Тищенко В.О.. Гандбол : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Запоріжжя. 2014. – 232 с. з іл.
6. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу: Навчальний посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. – Вінниця, 2011. – 154 с.
7. Єрмоленко О. В., Єрмоленко М. В.. Методика проведення практичних і самостійних занять зі спортивних ігор : [посібник]. Краматорськ : ДДМА, 2016. – 75 с.
8. Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Пилипенко В. О. Футбол у школі : посіб. для вчителів і школярів. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Навчальний друк , 2014. – 296 с.

Додаткова:

1. Козіна ЖЛ, Поярков ЮМ, Церковна ОВ, Воробйова ВО. Спортивні ігри: Загальні основи теорії і методики спортивних ігор [навч. посібник]. Харків; 2010; т1. 200 с.
2. Офіційні Правила Баскетболу 2017. Центральне бюро FIBA, 2017. 96 с.
3. Поплавський Л.Ю. Баскетбол [підручник]. Київ: Олімпійська література; 2004. 447 с.
4. Прозар М.В., Козак Є.П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів] /. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. – 232 с.
5. Письменний О. М. Навчання техніки волейболу в закладах освіти: методичні рекомендації. – Кривий Ріг: КП ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2016. – 40 с.
6. Офіційні волейбольні правила 2013–2016: схвалені тридцять третім конгресом FIBA. –К., 2012. –83с.
7. Шинкарук О., Мітова О. Система контролю підготовки початківців у командних спортивних іграх: проблемні питання та сучасні підходи. Спортивний вісник Придніпров'я. - 2017. - № 1. – С. 105-112.
8. Кушнірюк С.Г., Осіпов В.М. Спортивно-педагогічне вдосконалення: гандбол: [посібник для студ. вищ. навч. закл. фіз.вих., спорту і здоров'я людини]. Берд. держ. пед. ун-т. – Бердянськ, 2013. – 290 с.

9. Офіційні гандбольні правила 2016: схвалені Міжнародною федерацією гандболу. –К., 2016. 100 с.
10. Віхров К.Л. Футбол у школі. [навчально-метод. посібник]. Київ: Комбі ЛТД; 2002. 256 с.
11. Шевченко А., Ніколаєнко В. Удосконалення системи підготовки кваліфікованого спортивного резерву у футболі. Молодіжний науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки. - 2015. №18
12. Столітенко Є.В. Фізичне виховання учнів 1-11 класів у процесі занять футболом. [навчально-метод. посібник]. Київ: ТОВ ВБ «Аванпост-Прим»; 2011. 300 с.
13. Офіційні футбольні правила 2019/2020: схвалені ІФАВ. –К., 2019. 246 с.

8. Додаткові ресурси

1. Всесвітня федерація баскетболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fiba.com/>
2. Федерація баскетболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fbu.ua/>
3. Всесвітня федерація волейболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fivb.com>
4. 9. Федерація волейболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fvu.in.ua>
5. Федерація гандболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <https://handball.net.ua/>
6. Всесвітня федерація гандболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ihf.info/>
7. Федерація футболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ffu.ua/>
8. Всесвітня федерація футболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fifa.com/>